

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 271b/2025

privind interpretarea articolelor 60 alin. (1), 72 alin. (3) lit. p)
coroborate cu articolul 140¹ din Constituție

*(procedurile care vizează aderarea la tratatele constitutive și la actele de
revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene)*

CHIȘINĂU
30 iulie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea nei Maria Arhir, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 24 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 30 iulie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o sesizare privind interpretarea articolelor 60 alin. (1) și 72 alin. (3) lit. p) coroborate cu articolul 140¹ din Constituție, depusă la Curtea Constituțională la 24 decembrie 2025, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. b) din Constituție și 4 alin. (1) lit. b), 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, de dl Dinu Plîngău, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorul sesizării îi solicită Curții să interpreteze articolele 60 alin. (1) și 72 alin. (3) lit. p) coroborate cu articolul 140¹ din Constituție și să răspundă la următoarele întrebări:

„a) Se consideră încălcate normele din Constituție, dacă prin lege organică vor fi adoptate/ratificate actele ce vizează aderarea Republicii Moldova la tratatele constitutive ale Uniunii Europene și la actele de revizuire a acestor tratate?

b) Este necesar și/sau obligatoriu ca actele de aderare la Uniunea Europeană să fie adoptate în cadrul unui referendum constituțional sau în Parlament cu o majoritate de cel puțin două treimi din voturile tuturor deputaților?

c) În sensul prevederilor articolelor 72 alin. (3) lit. p) și 140¹ alin. (2) din Constituție, dacă după intrarea în vigoare pentru Republica Moldova a tratatelor constitutive și/sau a normelor juridice cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene, dispozițiile contrare din Constituția Republicii Moldova urmează a fi modificate doar printr-o lege constituțională sau, în lipsa unei majorități constituționale, dispozițiile contrare din legile autohtone în raport cu cele ale *acquis*-ului comunitar ar putea fi ajustate/modificate inclusiv printr-o lege organică?”

ÎN FAPT

3. Prin Avizul Curții Constituționale nr. 1 din 16 aprilie 2024, Curtea a examinat inițiativa de revizuire a Constituției prin referendum republican constituțional și a constatat că proiectul de lege constituțională respectă limitele materiale ale revizuirii prevăzute de Constituție, subliniind că integrarea în Uniunea Europeană și stabilirea priorității normelor juridice obligatorii ale Uniunii nu echivalează cu o renunțare la suveranitatea statului, ci reprezintă o formă de exercitare a acesteia în cadrul ordinii juridice europene.

4. La 20 octombrie 2024 a avut loc referendumul republican constituțional privind modificarea Constituției Republicii Moldova în vederea aderării la Uniunea Europeană, inițiat de Parlament.

5. La 31 octombrie 2024, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 24, Curtea a confirmat rezultatele referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 și a constatat intrarea în vigoare a Legii constituționale de modificare a Constituției Republicii Moldova la data publicării în Monitorul Oficial a hotărârii respective a Curții.

6. Ca urmare a modificărilor constituționale operate prin Legea nr. 244 din 20 octombrie 2024, Preambulul Legii Supreme a fost completat cu noi alineate, prin care, pe de o parte, s-a reconfirmat identitatea europeană a poporului Republicii Moldova și ireversibilitatea parcursului european al Republicii Moldova, iar, pe de altă parte, s-a declarat integrarea în Uniunea Europeană drept obiectiv strategic al Republicii Moldova. De asemenea, prin aceeași Lege, Constituția a fost completată cu articolul 140¹, potrivit căruia aderarea Republicii Moldova la tratatele constitutive ale Uniunii Europene, precum și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, se stabilește de Parlament prin lege organică, iar, ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte acte juridice cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.

7. În acest context, autorul sesizării a solicitat interpretarea prevederilor articolelor 60 alin. (1) și 72 alin. (3) lit. p) din Constituție coroborate cu articolul 140¹ din Constituție, invocând necesitatea clarificării procedurilor constituționale aferente aderării la tratatele constitutive ale Uniunii Europene și a raportului dintre dreptul Uniunii Europene și dreptul național.

A. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ
suprem și legislativ

„(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

[...]”

Articolul 72
Categorii de legi

„[...]”

(3) Prin lege organică se reglementează:

[...],

p) celelalte domenii pentru care, în Constituție, se prevede adoptarea de legi organice;

[...]”

Articolul 140¹
Aderarea la tratatele constitutive și la actele
de revizuire a tratatelor constitutive
ale Uniunii Europene

„(1) Aderarea Republicii Moldova la tratatele constitutive ale Uniunii Europene, precum și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, se stabilește de Parlament prin lege organică.

(2) Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte acte juridice cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

9. Autorul sesizării susține că modificările constituționale operate prin Legea nr. 244 din 20 octombrie 2024, prin care a fost instituit articolul 140¹ din Constituție privind aderarea Republicii Moldova la tratatele constitutive ale Uniunii Europene, generează neclarități referitoare la competența Parlamentului și la procedurile juridice aplicabile acestui proces.

10. În opinia sa, articolele 60 alin. (1) și 72 alin. (3) lit. p) din Constituție impun ca aderarea la tratatele constitutive și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene să fie reglementate prin lege organică, în cadrul unor proceduri clare și previzibile, care să respecte principiul suveranității naționale și rolul Parlamentului ca unică autoritate legislativă.

11. Autorul sesizării invocă Avizul Curții Constituționale nr. 1 din 16 aprilie 2024, prin care s-a reținut că aderarea la Uniunea Europeană nu echivalează cu o renunțare la suveranitate, ci presupune delegarea limitată a unor competențe către instituțiile Uniunii Europene, în cadrul ordinii constituționale interne.

12. În concluzie, autorul îi solicită Curții să interpreteze articolele 60 alin. (1), 72 alin. (3) lit. p) și 140¹ din Constituție pentru a clarifica limitele competenței Parlamentului în materie de aderare la Uniunea Europeană, natura juridică a actelor de aderare și raportul dintre dreptul național și dreptul Uniunii Europene.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

14. Potrivit articolului 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, sesizarea privind interpretarea Constituției ține de competența sa *ratione materiae*.

15. Articolul 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională îi acordă deputatului din Parlament prerogativa sesizării Curții Constituționale.

16. Curtea reține că autorul sesizării solicită interpretarea articolelor 60 alin. (1), 72 alin. (3) lit. p) coroborate cu articolul 140¹ din Constituție. În acest sens, autorul a formulat 3 întrebări, menționate la § 2 *supra*.

17. Din analiza conținutului sesizării, Curtea observă că întrebările formulate vizează, în esență, modul concret de realizare a procedurilor de aderare la Uniunea Europeană, rolul Parlamentului și raportul dintre dreptul național și actele juridice cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene.

18. Curtea reamintește că necesitatea interpretării Constituției trebuie să rezulte din caracterul incert și ambiguu al dispozițiilor constituționale. Prezentarea unor situații ipotetice sau formularea unor întrebări, fără argumentarea pretensei neclarități a Constituției, nu este suficientă pentru inițierea procesului de interpretare (a se vedea DCC nr. 98 din 6 august 2020, §§ 12-13; DCC nr. 144 din 17 decembrie 2020, §§ 11-12; DCC nr. 16 din 2 februarie 2021, § 11; DCC nr. 160 din 29 noiembrie 2022, § 10).

19. În prezenta cauză, autorul sesizării nu demonstrează, printr-o argumentare raportată la fiecare normă invocată, în ce măsură acestea sunt neclare și reclamă o interpretare din partea Curții. Necesitatea interpretării este justificată de către autorul sesizării printr-o opinie separată la o hotărâre a Curții Constituționale și prin declarațiile unui funcționar guvernamental, iar întrebările formulate privesc, în realitate, mecanismele legislative și procedurale de punere în aplicare a articolului 140¹ din Constituție.

20. În subsidiar, Curtea reamintește că cadrul constituțional privind aderarea la Uniunea Europeană a fost analizat în Hotărârea nr. 24 din 31 octombrie 2024 și în Avizul nr. 1 din 16 aprilie 2024. Aceste acte jurisdicționale au stabilit că aderarea la Uniunea Europeană, precum și prioritatea dreptului Uniunii Europene sunt compatibile cu principiile suveranității și ordinii constituționale a Republicii Moldova.

21. În aceste condiții, Curtea constată că sesizarea nu evidențiază o incertitudine a normelor constituționale invocate, ci solicită clarificări privind aplicarea lor în proceduri și situații viitoare, fapt care excedează competenței Curții Constituționale de interpretare a Constituției.

22. Așadar, Curtea nu va da curs solicitării de interpretare a articolelor 60 alin. (1), 72 alin. (3) lit. p) coroborate cu articolul 140¹ din Constituție.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. b), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alin. (3) lit. f) și 37 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a pct. 30 lit. f) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, aprobat prin Decizia Curții Constituționale nr. AG-1 din 27 mai 2025, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind interpretarea articolelor 60 alin. (1), 72 alin. (3) lit. p) coroborate cu articolul 140¹ din Constituție, depusă de dl deputat în Parlament Dinu Plîngău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 30 iulie 2026
DCC nr. 126
Dosarul nr. 271b/2025*